

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

О. О. Первомайський

УЧАСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ В ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ:

ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Монографія

Київ
Редакція журналу «Право України»
2013

УДК 347:352/354](477)
ББК 67.9(4УКР)304
П26

Рекомендовано до друку Вченою радою
Науково-дослідного інституту приватного права
і підприємництва НАПрН України
(протокол № 11 від 28 листопада 2012 р.)

Рецензенти

І. В. Спасибо-Фатєєва, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, професор кафедри цивільного права № 1 Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

Р. Б. Шишка, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри господарського права і процесу Міжрегіональної фінансово-юридичної академії

Первомайський О. О.

П26 Участь територіальних публічно-правових утворень в цивільних відносинах: проблеми теорії та практики : монографія / О. О. Первомайський. — К. : Ред. журн. «Право України», 2013. — 196 с. — (Наук. зб. «Академічні правові дослідження». Дод. до юрид. журн. «Право України» ; вип. 4).

ISBN 978-966-7509-99-6

На основі доктринальних положень національного законодавства та судової практики досліджуються загальнотеоретичні та методологічні засади, передумови та проблеми участі в цивільних відносинах таких суб'єктів публічного права, як держава Україна, територіальні громади та інші територіальні публічно-правові утворення, а також існуючі особливості, що виникають під час участі цих суб'єктів в окремих видах цивільних відносин, зокрема, у відносинах власності, зобов'язальних відносинах, у відносинах щодо захисту їх прав та інтересів тощо.

Для науковців, викладачів, аспірантів та студентів юридичних вишів, службовців органів державної влади, органів місцевого самоврядування та всіх, хто зацікавлений у дослідженні, з'ясуванні та вирішенні проблемних теоретичних і практичних моментів, що виникають у зв'язку з участю в цивільних відносинах територіальних публічно-правових утворень.

УДК 347:352/354](477)
ББК 67.9(4УКР)304+67.304

ISBN 978-966-7509-99-6

© О. О. Первомайський, 2013
© Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України, 2013
© Редакція журналу «Право України», 2013

ЗМІСТ

ВСТУП 5

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ УЧАСТІ ТЕРИТО-РІАЛЬНИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ 8

1.1. Історичні та правові передумови становлення здатності територіальних публічно-правових утворень брати участь у цивільних відносинах 8

1.2. Систематика територіальних публічно-правових утворень як учасників цивільних відносин 30

1.2.1. Держава Україна як учасник цивільних відносин 40
1.2.2. Територіальні громади як учасники цивільних відносин 47
1.2.3. Інші територіальні публічно-правові утворення як учасники цивільних відносин 67

1.3. Правові засади та форми участі територіальних публічно-правових утворень у цивільних відносинах 80

1.4. Цивільна правосуб'єктність, право- та дієздатність територіальних публічно-правових утворень 88

Розділ 2. УЧАСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ У ВІДНОСИНАХ ВЛАСНОСТІ..... 98

2.1. Участь держави Україна у відносинах власності 98

2.2. Участь територіальних громад у відносинах власності 108

Розділ 3. УЧАСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ У ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ..... 129

3.1. Участь держави Україна в зобов'язальних правовідносинах..... 129

3.2. Участь територіальних громад у зобов'язальних правовідносинах 134

Розділ 4. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ 149

Розділ 5. ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ 164

5.1. Засади цивільно-правової відповідальності територіальних публічно-правових утворень 164

5.2. Матеріальні та процесуальні правові передумови притягнення територіальних публічно-правових утворень до цивільно-правової відповідальності 176

ВИСНОВКИ 184